

Tussen ons gezegd en gezwezen - Dood Paard en Monty / Sanne Peper

noemen al naargelang de gespeelde tekst. Dood Paard legt daarbij, bewust of onbewust, een voorkeur aan de dag voor personages die alleen op de wereld staan, of hun situatie althans zo ervaren. In *Koppels* komt dat ondermeer tot uiting tijdens een scène in de badkamer, waar de heren zich hebben afgezonderd van hun lieven en waar gesproken wordt over de eenzaamheid, het *Remi-gevoel*, een verwijzing naar het bekende boek van Hector Malot. Diezelfde naam, Remi, keert ook terug in *Wie...*, wanneer de zonen praten over hun ongewild psychologisch isolement. Wie de verschillende stukken van Dood Paard op die manier na elkaar bekijkt, staat telkens oog in oog met zonen en dochters die zich op zijn minst benadeeld of in de steek gelaten voelen. Niet alleen door de vaderfiguur overigens: in *Wie...* is

de overleden moeder een actrice die tijdens haar leven alleen opbloeide op het toneel, als Thomas Bernhard-vertolker. Haar echtgenoot, de vader, heeft op zijn beurt weinig vleierende bijnamen gekregen: God, de Onsterfelijke, de Tiran. In *Tussen Ons Gezegd En Gezwezen* hoor je spreken over een klotejeugd en valt de naam Van Zutphen, een gemene en reactionaire psychiater, maar de best betaalde van Nederland, en tussen de regels zoveel als de tijdelijke ersatzvader voor minstens een van de getraumatiseerde zonen.

In *Titus* is de vaderfiguur niet zozeer de keizer Saturninus als wel het alomtegenwoordige Rome dat hij door zijn functie vertegenwoordigt. Rome is de stad der steden die bij aanvang van het stuk om een bloedoffer vraagt van de door Titus Andronicus overwonnen

Gothen. Later wordt de overwinnaar zelf het slachtoffer en zal Titus een symbolische vadermoord plegen door het leger van de Gothen met brieven over de Romeinse situatie in te lichten. Uiteindelijk wordt Titus doodgestoken door de keizer (en vadervertegenwoordiger) Saturninus, die vervolgens zelf door Titus' zoon Lucius wordt omgebracht.

Oog om oog, tand om tand: dat is het trieste maatschappijbeeld dat Shakespeare met zijn bloederige drama weergeeft en dat is ook het rechtsprincipe in het treuspel *Medea*, met opnieuw verraad dat met verraad wordt bekocht. Medea, dochter van de koning van Colchis, verraadt haar land door de Griekse held Jason het Gulden Vlies te helpen bemachtigen, volgt haar aanstaande echtgenoot naar Griekenland en verspreidt het lichaam van haar